

DUURZAME INNOVATIE IN COMPLEXE VRAAGSTUKKEN

EEN PRAKTIJKTRAINING IN HET U-PROCES

CREATE2CONNECT

strategie & innovatie, verandermanagement en leiderschapsontwikkeling
creating sustainable transformations

18-20 april 2012
Conferentiecentrum Kaap Doorn
Doorn

“Dé praktijktraining op het gebied van Theory U in Nederland. De perfecte combinatie van "zijn" en "doen" om te leren, zelfstandig en van elkaar. “

DUURZAME INNOVATIE BIJ COMPLEXE VRAAGSTUKKEN

Complexe strategische uitdagingen rondom duurzaamheid en sociale innovatie zijn voor managers en projectleiders in bedrijven, overheid en andere organisaties aan de orde van de dag. Hoe kunnen we in de bedrijfsvoering bijdragen aan de oplossing van mondiale problemen zoals klimaatverandering, vermindering van biodiversiteit, sociale ongelijkheid en waterschaarste? Hoe kunnen we in zorg, onderwijs, management en design creativiteit en de mens weer centraal stellen? Hoe kunnen we verdieping brengen in complexe beleidsprojecten met veel stakeholders in bijvoorbeeld achterstandswijken of op het gebied van infrastructuur? Allemaal uitdagingen waarvoor de oplossingen nog bedacht moeten worden en waarbij niet één stakeholder de wijsheid in pacht heeft. Deze context vereist een nieuwe aanpak gericht op co-creatie van duurzame innovaties.

PRAKTIJKTRAINING IN HET U-PROCES

In onze training leer je praktisch en ervaringsgericht hoe je duurzame innovatie en veranderingsprocessen kunt begeleiden met behulp van het U-proces. Het U-proces is een aanpak, je zou ook kunnen zeggen een sociale technologie, voor complexe veranderprocessen met veel stakeholders, leiderschaps- en organisatieontwikkeling daarbij inbegrepen.

In een “change lab” of veranderatelier creëer je de ruimte voor het – aan den lijve – ervaren van het systeem, het ontwikkelen van vertrouwensrelaties met strategische partners en het vinden van de diepere betekenis van het vraagstuk. Vanuit dit vertrouwen en begrip van de samenhang ontstaat een krachtige voedingsbodem voor het co-creëren van duurzame oplossingen.

Het U-proces helpt om van mechanisch verander-denken over te stappen naar systemisch handelen, van herhaling van het verleden naar open doelgerichtheid in de toekomst, van aanhoren-uit-gewoonte en debatteren naar een empatische en genererende dialoog. Van een heroïsch leiderschapsmodel naar een gezamenlijk en participatief leiderschap. Van een houding van: “zij moeten veranderen” naar een aanpak waarbij iedereen, inclusief jijzelf, mee verandert.

“Dat het U-proces het beste te leren is door het tegelijkertijd te ondergaan. Dat voor echte synthese: één en één is drie, dit een hele goeie manier is.”

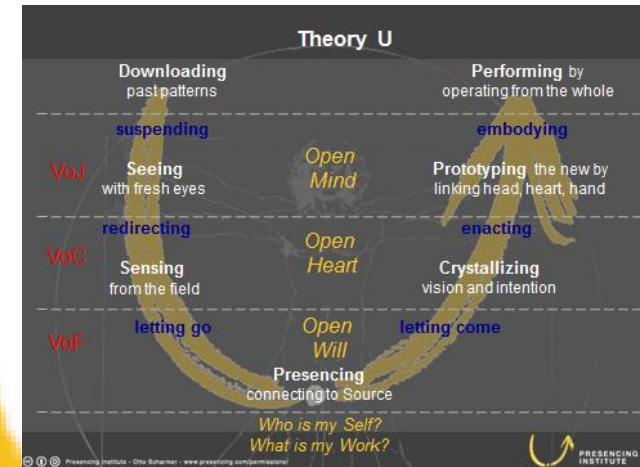
“De training was een spannende leerervaring. Het bood mij een leeromgeving die me zowel op emotioneel als op intellectueel niveau uitdaagde.”

WAT JE LEERT

Tijdens de training leer je werken met instrumenten uit het U-proces: stakeholderdialoog-interviews, 'ontdekkingsreizen', co-creatie werkgroepen, praktijksessies, creatieve methodieken en het uitwerken van prototypen. We werken met praktijkvoorbeelden en je krijgt in 'case clinics' de kans om je eigen project voor te leggen aan de andere deelnemers. Zo leer je de drie kernbewegingen in het U-proces: co-sensing (observeren), co-presencing (reflectie en intentie) en co-creatie in de praktijk toepassen. En daarmee versterk je jouw vermogen om succesvol strategische organisatievragen en complexe maatschappelijke thema's te adresseren.

"Ik heb dieper in mijn eigen functioneren kunnen kijken, waardoor blokkades zijn weggevallen en ik nu ook naar anderen / andere systemen beter / dieper kan kijken, ik de samenwerking beter aan durf en de verdieping kan opzoeken om die te bereiken"

VERANDEREN IN DE POLDER

Hoewel Nederland met zijn poldermodel van oudsher sterk is in samenwerking, is de onderhandelingstafel meestal niet de plek om echt duurzame en innovatieve oplossingen te ontwikkelen. In deze training gaan we samen onderzoeken en ervaren hoe het U-proces, dat is ontwikkeld in de Verenigde Staten, de bestaande cultuur van samenwerken in Nederland kan verdiepen en versterken. We zullen praktijkvoorbeelden van op het U-proces gebaseerde transformatieprocessen in Nederland bezoeken. Over duurzaamheid in de financiële sector, de voedselketen, zorg en sociale innovatie. En je leert werken met de aanpak van het U-proces in je eigen veranderprojecten.

"Kennismaken met de U-theorie levert mij de behoefte op om er in de eigen organisatie mee aan de gang te gaan."

VOOR WIE?

- Managers, projectleiders en staffunctionarissen die duurzame of sociale innovatie- en/of strategieprojecten trekken in ondernemingen, zorginstellingen, onderwijs, overheden en maatschappelijke organisaties.
- Verandermanagers, programmamanagers, projectleiders die complexe veranderingsprocessen aansturen.
- (Senior) managers die hun competenties als facilitator van innovatieve veranderprocessen willen versterken.
- Sociale entrepreneurs, designers en architecten die participatief ontwerpen en duurzaamheid willen integreren in hun werk.

HET TEAM VAN FACILITATORS

Deze training wordt gegeven door Create2Connect en Phaos. Ons dagelijks werk is het begeleiden van duurzame innovatie en het ontwikkelen van capaciteiten daarvoor. Wij hebben uitgebreid ervaring opgedaan met het toepassen van het U-proces bij grote en kleinere veranderprocessen en leiderschapstrainingen. We deden dat binnen bedrijven en maatschappelijke organisaties zowel in Nederland als daarbuiten, en vaak in projecten met veel stakeholders. Deze projecten hadden betrekking op duurzame innovatie in de agro-sector en de voedselketen, de financiële sector, de sociale sector, het onderwijs, participatieve organisatieverandering en pan-Europese samenwerking op het gebied van kunst en cultuur.

Wibbo Koole is directeur van Create2connect en heeft heel veel ervaring met complexe veranderingsprocessen en leiderschapontwikkeling. Recente projecten zijn een onderzoek naar de duurzaamheidsdialoog in de financiële sector, het ontwikkelen van een strategie voor duurzame innovatie in de agro-sector, een internationale conferentie over klimaat en duurzame ontwikkeling en leiderschapstrainingen voor “duurzame veranderaars” bij de overheid. Hij werkte met uiteenlopende organisaties als TransForum, Oxfam Novib, Emergis GGZ, LNV, Consumentenbond. Afgelopen jaar bracht hij als algemeen directeur van Stichting Natuur & Milieu een vernieuwing van strategie en organisatie tot stand. Zijn kracht ligt in het verbinden van de buitenwereld met veel stakeholders met de binnenwereld van vernieuwende organisaties in de vorm van effectieve transitieprocessen. Zijn passie is om teams vanuit hun visie aan duurzame veranderingen te laten werken en hen daarbij te ondersteunen in hun leiderschapontwikkeling. Hij is ook mindfulnesstrainer en medeoprichter van het Centrum voor Mindfulness, waar hij het programma Mindfulness, management en leiderschap leidt.

Ernst Harting werkt als organisatieadviseur en trainer zowel in de Verenigde Staten als in Nederland. Hij is medeoprichter van Phaos (NL) en Phaos Consulting (USA). Ernst is actief in organisatie- en leiderschapontwikkeling, cultuurvraagstukken en project- en programmamanagement. Hij heeft gewerkt met tientallen organisaties in onder andere de R&D (Avantium, WUR), banken (RABO, Sovereign Bank), industrie (Loders Croklaan, Philips), farmacie (Crucell, Solvay), ministeries (E, L&I, SZW), waterschappen (HHSK, Rijland), not-for-profits (Consumentenbond, Greenpeace), nutsbedrijven (Eneco, PPL) en de zorg (Krankenhaus Herdecke, Zozijn). Zijn passie is het organiseren van het gesprek, het creëren van een context waarin verandering mogelijk wordt die niet op de tekentafel ontstaat maar wordt gevoed door een gedeeld verlangen en commitment van degenen die samen het systeem uitmaken. Zijn bijdrage wordt gekenmerkt door een heldere analyse van wat zich voordoet, gekoppeld aan het stellen van lastige doch essentiële vragen die zicht geven op het proces en opties bieden voor het vervolg. Ernst is medeauteur van twee boeken over Projectmatig Creëren, een 'andere' aanpak van projectmanagement die volop uitnodigt tot een inspirerende combinatie van 'People, Profit & Planet'.

